

attes og udbetales uden nogetformhelt Bærelse, — og paa den Maade kan et hvilketformhelt Bærelse trækkes, naar Bedkommende vil. — for dem betales en meget lav Rente, der varierer efter den almindelige Diskonto, men i Reglen kan siges at være $\frac{1}{3}$ eller $\frac{1}{4}$ af den almindelige Diskonto og stundom knap det. Det er allerede en stor Fordel for den Løse, disponible Kapital, der egentlig skulde være Kassebeholdning hjemme hos mig selv, at jeg kan sætte den hen paa et Steb, hvor den er sikker for Ildbrand, Tyv og deslige Uheld, og endda Næret igjennem af Gjennemsnittsummen kan faae en Foliogodtgjørelse af 1 eller $1\frac{1}{2}$ pSt. Men hvis nu, en Bank eller en Sparekasse arrangerer sig saaledes, at der for lignende Kapitaler, for lignende flydende Beholdninger gives 3, $3\frac{1}{2}$ til 4 pSt., ledsgaget af alle de Rettelser, som iøvrigt Foliosystemet medfører, ja saa er der naturligvis en Mangfoldighed af Menneſter, der heller vil benytte denne fordelagtige Bei. end holde Føljo i en Bank. Men det er en Sammenblanding mellem uensartede Ting. Det kan fortreffelig gaa i 10, 20, 30, 40 maatte 50 Aar, og man behøver ikke at mærke store Allemperderaf; men saa kan der komme en eller anden kritisk Situation, hvor paa engang Ulykken slaar ned i et Forhold, der er usundt, fordi det i og for sig er unaturligt. Altsaa, set fra Indskyderens Standpunkt er det forkert at sammenblende de to Ting. Hvad der spares op og lægges hen for først engang i Fremtiden at anvendes, kan gjøre Krav paa en jevn Rente, der ikke maa være højere, end at den er forbunden med fuldkommen Sikkerhed, men ogsaa være saa høj, som den med fuldstændig Sikkerhed kan være. Hvad der derimod er den daglige omløbende Kapital, maa nøies med den ringere Fordel, der kan opnaas gjennem den almindelige Foliobenyttelse. For Instituternes Bedkommende er Sammenblandingen ligeledes høist uheldig. Sparekassen skal nemlig sætte sig som Opgave for sin Virksomhed, ikke at naa den størst mulige Fordel, men at naa den Fordel, som i Forening med den fuldstændige Sikkerhed for dens Sparere afgiver en passende Rente i Forhold til den Rente, som Sparekassen selv betaler; idovet dette skal den og bør den ikke gaa. Den Sparekasse, som sætter sig til Opgave at samle store Summer, handler efter min Overbevisning forkert, selv om den derved opfanter et Overflud, som kan sættes hen i Form af Reservesfond, hvilket altsaa derved indirekte kommer Sparerne til Nytte, eller som paa anden Maade ved nyttige Anvendelse i lokale Formaalets Tjeneste kommer Egenen til Nytte. Sparekasserne skulle fortrinnsvis gaa ud paa at sikre Pengenes Anvendelse. Bankernes Opgave skal derimod være at tilveiebringe, uden at tilfide sætte Sikkerheden mere end nødvendig, den fordelagtigst mulige Anvendelse af Pengene; Bankerne stræbe efter at fortjene Penge. Men komme vi da ikke altsaa ind paa noget Forkert,

naar en Bank opfanter Sparekassemidler og bruger dem i den store Formueomsætning, hvor Fortjenesten er betydelig, men hvor Risikoen ligeledes er meget betydelig? Hvad er det, som en Bank fortrinnsvis skal gjøre? Den skal, som det er foreskrevet i Nationalbankens Dittroy for denne Bank, hjælpe Handel, Industri og Agerdyrkning. Det er den samme Opgave, som alle Banker, der siden ere stiftede, have i nord. Fæderland, at hjælpe Handel, Omsætning, Industri og Agerdyrkning. Hvorledes hjælper den da? Den hjælper for en væsentlig Del ved Begjæmsætning. Men er det ikke en aldeles forkastelig Ting, at Sparekassemidler i større eller mindre Omfang bruges i Begjæmsætningen? Ved pludselige Konjunkturer, ved indtrædende Kriser, hvor Forhold, som stundom ikke lade sig forudsæ fra Aften til Morgen, fremkalder mangen Gang en Værdnedgang og Forskyrrelse i Krediten, som nødvendigvis maa medføre store Tab; men naar det er Forholdet, at enten en Sparekasse kan drive Bankforetninger, hvortil jeg væsentlig henregner Begjæmsætning, eller en Bank kan indeholde en Sparekasseseafdeling, hvis Midler paa en ukontrolleret Maade drages ind i Bankens Virksomhed, ligger deri en høist uheldig Sammenblanding. Allerede det Forslag, som var stillet i Regjeringsforſlagets §. 7, tillod jeg mig ved 1ste Behandling at gjøre nogen Indsigelse imod, idet jeg holdt fast ved den ikke af mig opfundne, men af Andre fremsatte Tanke, at Willkaarene for, at en Bank kunde indeholde Sparekasseseafdeling, burde være, at denne Sparekasseseafdeling bandede et selvstændigt Hele med sine Aktiva og Passiva, sin egen Bogføring og sit eget Regnskab. Naar dette sker, ser jeg ikke, at der er noget Bæsentligt at indvende imod, at der under samme Tag, under samme Administration i det samme Lokale er samlet to Institutter, der hver for sig kunne gjøre Nytte. I Aften ligger netop her i Sammenblandingen af Midlerne. Smidletid forekommer det mig, at skjøndt Regjeringsforſlagets §. 7 lod Noget tilbage at ønske, kan det ikke negtes, at Udvalget paa dette Omraade i Grunden gaar noget tilbage, og dette gjælder baade det Forslag, hvorom Udvalgets Flertal har samlet sig, og det, der er stillet af tre ærede Medlemmer. Jeg tror, at Udvalget i een Henseende er paa rette Bei, nemlig naar det har udtalt Principet om, at en Sammenblanding af disse to Slags Institutter er urigtig, og naar det affjærer fremtidig enhver Sammenblanding mellem dem. Men er det berettiget og rigtigt at gjøre dette for Fremtiden, saa er det neppe ganske rigtigt at se ganske rolig paa, at samme Feil bliver staaende, blot fordi den maatte være begaaet indtil Dagen før den Dag, paa hvilken denne Lov har faaet sin Stadsfæstelse. Er det rigtigt at stoppe den for Fremtiden, saa vil jeg ikke sige, at deraf nødvendigvis følger, at man tillige skal tage Retten bort fra alle bestaaende Institutter — det vilde være en for haard